

بسم الله الرحمن الرحيم

سیره پیامبر اعظم ﷺ با اقلیت های دینی

حیدر علی نیکخواه

www.ketab.ir

پاییز ۱۳۸۹

مراکز پخش:

قم: خیابان حجّیه، انتهای کوچه ۲،

شماره ۵۸ تلفن و دورنویس: ۷۷۲۴۶۲۴

تهران: مرکز پخش کتاب پکتا، تلفن و دورنویس: ۸۸۹۲۶۲۷۰-۱

سیره پیامبر اعظم ﷺ با اقلیت‌های دینی

حیدر علی میمنه

نوبت اول: پاییز ۱۳۸۹

ناشر: کتاب سبز • تهیه شده در مرکز پژوهش‌های اسلامی صداوسیما

صفحه آرابی: ناصر صفری

چاپ: سیهم • سازگان: ۲۰۰۰ جلد • ۱۵۰۰۰ ریال

میمنه، حیدر علی -

سیره پیامبر اعظم صلی‌الله علیه و آله و سلم با اقلیت‌های دینی /
حیدر علی میمنه؛ تهیه شده در مرکز پژوهش‌های اسلامی
صداوسیما. - قم: کتاب طه، ۱۳۸۹.

۱۱۲ ص.

ISBN: 978-600-5334-13-5

۱۵/۰۰۰ ریال

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا

کتابنامه: ص ۱۱۲ - ۱۰۸؛ همچنین به صورت زیرنویس

۱. محمد(ص)، پیامبر اسلام، ۵۳ قبل از هجرت - ۱۱ ق. - اقلیت‌ها، ۲.

محمد(ص)، پیامبر اسلام، ۵۳ قبل از هجرت - ۱۱ ق. اخلاق، ۳. سنت

نبوی، ۴. اخلاق اسلامی. الف. صداوسیما جمهوری اسلامی ایران.

مرکز پژوهش‌های اسلامی. ب. عنوان.

۲۹۷/۹۳

۹ س ۹ م ۲۴ / ۲۶ BP

فهرست مطالب

۵	سخن ناشر
۷	پیش‌گفتار

فصل اول: کلیات

۱۱	۱. طرح موضوع
۱۲	۲. اهداف پژوهش
۱۲	۳. پرسش‌های پژوهش
۱۳	۴. پیش‌فرض‌های پژوهش
۱۳	۵. روش پژوهش
۱۳	۶. منابع پژوهش
۱۴	۷. مفهوم‌شناسی
۱۴	الف) اقلیت دینی
۱۴	ب) حزب
۱۵	ج) اهل کتاب
۱۵	۸. قلمرو پژوهش
۱۵	۹. کارآمدی رسانه‌ای پژوهش

فصل دوم: رفتار پیامبر ﷺ با مشرکان

۱۶	دوره اول - پیش از هجرت
۱۶	۱. آغاز دعوت و مجلس مدینه
۱۷	۲. پیام‌رسانی پیامبر به مشرکان و مقابله با تبلیغات آنان
۱۸	۳. دل‌سوزی و مهربانی
۱۸	۴. بحث و گفت‌وگو
۲۸	۵. روشی برای کاهش فشار مشرکان
۲۹	دوره دوم - پس از هجرت
۲۹	۱. تلاش برای هدایت مشرکان
۳۱	۲. احترام به بزرگان و سالخوردگان
۳۱	۳. رفتار با جاسوسان
۳۲	۴. ارتباط؛ نه پذیرش
۳۳	۵. حفظ امنیت نمایندگان و نامه‌رسانان
۳۴	۶. پای‌بندی به پیمان
۳۷	۷. بخشایش هنگام قدرت

۸. نپذیرفتن هدیه و کمک از مشرکان
۹. قدرت‌نمایی در برابر مشرکان

۴۱
۴۲

فصل سوم: رفتار پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله با اهل کتاب

۱. نظر قرآن کریم درباره اهل کتاب	۵۰
الف) ماهیت واحد	۵۰
ب) امر به پیروی از آخرین کتاب	۵۳
ج) انتقاد	۵۴
دو - رعایت احتیاط	۵۹
سه - روابط عادلانه	۶۰
هـ) جزیه اهل کتاب	۶۱
و) ممنوعیت هر گونه ستم به اهل ذمه	۶۴
۲. رفتار با مسیحیان	۶۵
الف) پیش از هجرت	۶۵
یک - اثرگذاری بر نجاشی و کشیشان مسیحی	۶۵
دو - استفاده از فرصت‌ها برای هدایت مسیحیان	۶۶
سه - پاداش افزون‌تر هدایت‌شدگان	۶۷
ب) پس از هجرت	۶۸
۱. رفتار با یهودیان	۷۱
الف) پیش از هجرت	۷۱
ب) پس از هجرت	۷۲
یک - مناسبات عمومی	۷۲
پنجم - حضور در کنیه و بارس	۸۳
ششم - فراگیری دست خط و	۸۴
دو - مناسبات اخلاقی	۸۶
اول - بخشش کریمانه	۸۶
دوم - بخشودن خطاهای سازمان - یافتن	۸۷
سوم - مدارا و احترام در برخورد با یهود	۸۸
چهارم - تلاش برای هدایت	۹۱
پنجم - پیمان‌شکنی یهود و تیرگی روابط	۹۳
ششم - آخرین وصیت پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله	۱۰۰
۳. رفتار با زرتشتیان	۱۰۲
الف) مجوس، اهل کتاب	۱۰۲
ب) نامه رسانان مجوس در مدینه	۱۰۳
فرجام سخن	۱۰۵
کتاب‌نامه	۱۰۹

پیام آور بزرگ اسلام ﷺ که سرآمد آفرینش خداوندی است، الگوی کامل انسان در زندگی فردی و اجتماعی و درس آموز همه فرزندان آدم است. وی چراغ هدایت است که بر همه تاریخ بشر روشنایی بخشیده و با گفتار و کردار بی مثالش و در باطنش این که پایه گذارد، برنامه جامع سیر از خاک تا افلاک و از دنیا تا آخرت ارائه داشت. از این رو جا دارد، همواره به سیره و سخن آن بزرگوار توجهی ویژه شده و در راههای نواز آن عرضه گردد.

همکاری مؤسسات مختلف در این عرصه می تواند خود مصداقی از آن چیزی باشد که در سیره پیامبر بزرگ اسلام بر آن تأکید شده است. همان همکاری و همراهی و همکاری مؤمنان با یکدیگر است. از این رو، مرکز پژوهش های اسلامی صداوسیما و مؤسسه فرهنگی طه، انتشار سلسله کتاب های پیامبر را در دستور کار خود قرار دادند.